

تبیین نظری جنبهٔ پروسه‌ای (جهانی شدن) و پژوهه‌ای تهاجم فرهنگی (جهانی‌سازی)

تاریخ دریافت: ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ تایید: ۸۸/۲/۱۸

* محمدعلی سوادی

چکیده

اگر مراد از جهانی شدن، برداشته شدن هر چه بیشتر فواصل زمانی - مکانی، ارتفا یافتن هم‌زبانی و همدلی فرهنگ‌ها، توسعه یافتن انواع همگرایی‌ها، گسترش یافتن اقسام تعامل‌های اندیشه‌گی و عملی، و سازگاری یافتن هر چه بیشتر انسان‌ها و جوامع با یکدیگر باشد؛ خاستگاهش فطرت انسان‌ها و عشق و محبت آنها به یکدیگر است، و انگیزه‌هایش مواردی چون تقویت روابط بینافرهنگی، خواستاری امنیت فراگیر برای همگان، حقیقت طلبی، دانش‌دوستی، آزادی‌خواهی، عدالت‌طلبی و پاسداری از کرامت انسان است.

اگر مراد ما از جهانی‌سازی، زدودن هویتِ استقلال از واحدهای سیاسی مستقل و زمینه‌سازی برای پیروی فرهنگ‌ها و تمدن‌های غیر غربی، از فرهنگ‌های غربی و در رأس همه آنها، فرهنگ امریکا باشد، جهانی‌سازی،

* محقق.

ثمره طبیعی مبانی نظریِ اندیشهٔ غرب و برایندمنتظر سیاست‌های اقتصادی و میلیتاریستی آن است.

غرب از طریق حقیقت جلوه دادن مبانی نظری انواع جهانی‌سازی‌های غربی، و بهره‌گیری از تمام شیوه‌ها و ابزارهای ناتوی فرهنگی و جنگ‌نرم در جهت عملی‌سازی جهانی‌سازی‌های فرهنگی (اومانیسم و پلورالیسم)، سیاسی (لیبرالیسم و سکولاریسم)، نظامی (میلیتاریسم)، علمی - معرفتی (سیاتیسم)، و نیز دفاع از کثرت گرایی‌های ناموجه (پلورالیسم)، مرزهای هویتی و ملی دیگر واحدهای سیاسی را بی‌رادع و بی‌مانع می‌خواهد. این جهانی‌سازی قدرت‌طلب و مادی فطرت‌ستیز، به لحاظ نظری، بسی بی‌ریشه و بی‌هویت است و در برابر اندیشهٔ غنی و انقلابی اسلام، هرگز نمی‌تواند تاب مقاومت داشته باشد.

آسیب‌شناسی جهانی‌سازی، آشکار می‌سازد که غرب در شعارهایی نظیر حقوق بشر، آزادی، خردورزی، لیبرال - دموکراسی و ...، بسیار فریبکار است و صرفاً در پی تحصیل سلطهٔ بیشتر، باز تحکیم استعمار نو، و گسترش هر چه افزون‌تر آنهاست. این عوام‌فریبی برده کوتاه دارد و بهزودی ملت‌ها از طریق بازشناسی خاستگاه‌ها و زمینه‌های آسیب‌پذیری افراد از ناتوی فرهنگی و شناسایی راهبردهای مواجهه با جنگ‌نرم جهانخواران، به مقابلهٔ جدی با آنها خواهند شتافت و مستکران را حتی در مرزهای خود نیز آرام نخواهند گذاشت. به یقین، پیروزی نهایی از آن نهضت جهانی اسلام و قیام حمامه‌ساز مستضعفان خواهد بود.

واژگان کلیدی: جهانی شدن، جهانی‌سازی، تهاجم فرهنگی.

تبیین نظری جنبهٔ پروسه‌ای (جهانی شدن)

مراد ما از «جهانی شدن» در این نوشتار (Globalization)، برداشته شدن هر چه بیشتر فواصل زمانی - مکانی، ارتقا یافتن هم‌زبانی و همدلی فرهنگ‌ها، توسعه

یافتن انواع همگرایی‌ها، گسترش یافتن اقسام تعامل‌های اندیشگی و عملی، و سازگاری یافتن هر چه بیشتر انسان‌ها و جوامع با یکدیگر است.

پدیدار جهانی شدن، فرایندی آشکار و طبیعی است و در طول تاریخ، فرهنگ‌ها و تمدن‌های گوناگون، هریک بنابر ظرفیت خویش، بر بالندگی و سرعت این فرایند افزوده‌اند.

از آن‌رو که حقیقت طلبی و کمال جویی، نیاز فطری انسان‌ها و جوامع است، هر آنچه زمینه‌های تعامل فرهنگی گستردۀ تر، ژرف‌تر، سریع‌تر و بهینه‌تر را فراهم آورده، کانون اهتمام و استقبال آنهاست، و هریک به فراخور استعداد خویش از آن بهره‌مند می‌گرددند. از این‌رو تقویت هر چه بیشتر این فرایند، رسالت انسانی همه انسان‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد، مجتمع بین‌المللی و واحدهای سیاسی است.

بهترین شیوه تقویت این فرایند، توسعه بخشی به همیاری نظری و عملی فرهنگ‌های گوناگون، و بهره‌وری بهینه از این فرایند است. سازوکارهای زیر، برخی از زمینه‌های عینیت یافتن این مهم هستند:

آشکارسازی مختصات خداجویی و خداپرستی حقیقی، در برابر پرسش
بتواره‌های ذهنی و عینی

خداجویان حقیقی، هرگز در دام صیادان ایمان و رهزنان اندیشه که در پی گره زدن دل‌های مردم به عشق معبودهای دروغین هستند، نمی‌افتد. فطرت حقیقی انسان، به معبود مطلقی گرایش دارد که مدبیر، هدایتگر و مربی تمام آفریدگان است. مؤمن به چنان معبودی، چون نمی‌تواند به معبودهای هزاران گانه‌ای که در

پاسداشت کرامت انسان و مردم‌سالاری

خدمت اصحاب زر و زور و تزویر قرار دارند، بی‌توجه باشد، رسالتی دوگانه پیشاروی خویش می‌بیند: یکی فرو شکستن تمام این بتهاي ذهنی و عینی؛ و دیگری انتخاب معبد مطلق شایسته پرستش؛ و ازان‌رو که بت‌آفرینان و بت‌زدگان در سراسر زمین پراکنده‌اند، گستره رسالت مؤمن راستین، به وسعت کل عالم است. نه رهنان ایمان در جهان‌گیری شیطانی خویش به حدی محدود قائل‌اند، نه مؤمنی که رسالت پیامبران را بر دوش خویش احساس می‌نماید می‌تواند زمین و زمانی را نادیده انگارد. از همین‌رو در چالش و رویارویی گریزناپذیر این دو جبهه، پیروزی نهایی و جهانی شدن، متعلق به جبهه‌ای است که معبد و آئینش با فطرت انسان، جامعه و تاریخ، سازگار است.

از آنجا که انسان از فطرت الهی برخوردار است، مؤمن راستین، برای خویش و مؤمنان دیگر عزت قائل است و طبعاً نمی‌تواند پذیرد که شیاطین و جنود الشیاطین به خود، جامعه‌اش و جوامع دیگر تاخت و تاز کنند، و حیثیت انسان‌ها و استقلال جوامع، دستخوش هوی و هوس‌های سردمداران سلطه جهانی قرار گیرد. از سوی دیگر، چون شیاطین برای دیگران هیچ منزلت و حقی قائل نیستند، تحمل برtaفتan هیچ‌گونه عزت‌طلبی و استقلال‌خواهی ندارند؛ از همین‌رو مقابله بین طرف‌داران گسترش دین فطری، کرامت انسان و مردم‌سالاری از یک سو، و سلطه‌جویان خواهان تبعیت بی‌قید و شرط اجتناب‌ناپذیر می‌شود، و سرانجام، زندگانی عزتمند و مستقل از هر گونه سلطه شیاطین، در سراسر جهان عینیت می‌یابد.

تقویت روابط بینافرهنگی

بهره‌گیری هر چه بیشتر از فناوری اطلاعات و ارتباطات؛ تلاش برای گسترش و ژرفابخشی به هم‌زبانی و همدلی مبتنی بر فطرت انسان‌ها و جوامع و وجوده اشتراک؛ تبلیغ باورها، ارزش‌ها، نمادها و هنجارهای برخوردار از پذیرش جهانی؛ کوشایی و مجاهدتِ خستگی‌ناپذیر؛ شرح صدرکافی؛ ... .

پیام آوران تمام ادیان راستین الهی و نیز مصلحان جهان، همواره چنین آرمانی را تبلیغ کرده، و برای عینیت یافتن آن، برنامه داده‌اند و نیز از هیچ کوششی در این زمینه دریغ نورزیده‌اند.

انواع پیمان‌های منطقه‌ای و سازمان‌های جهانی حقیقتاً بشردوستانه و مردم‌نهاد، و خلاصه هر گونه مساعی همگرایانه، می‌تواند مقدمه و زمینه‌ای برای فرایند جهانی شدن باشد.

فرایند گسترش یابنده جهانی شدن، انواع مرزها و موانع را در نوردیده است و مقاومت‌های تنگ‌نظرانه یا سرسختانه، به هیچ روی ممکن نیست سرعت سیر آن را کند و یا حرکت آن را متوقف سازد.

بنابراین اقتضای علم‌دوستی، عشق به همنوع، رسالت همیاری و تعاون، ویژگی‌های سرشت الهی انسان (فِطْرَةُ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا) (روم (۳۰):...، همه و همه مؤید و مدرسان حرکت بالنده و بس پُرشتاب جهانی شدن است.

تعالی‌بخشی به روحیه عدالت‌طلبی و آزادی‌خواهی

اقتضای فطرت انسان‌ها و جامعه‌ها، عدالت‌خواهی و مبارزه با هر گونه ستمگری است. هیچ زمانی نبوده است که عدالت، از اصلی‌ترین آرمان‌های بشر نبوده

باشد. این گونه نیست که انگیزه بشر در فعالیت‌های فردی و اجتماعی اش عقل حسابگر وی باشد، و او همه جا با محاسبه سود و زیان، موضعی را اتخاذ یا تصمیمی را عملی کند. خاستگاه بسیاری از آرا یا فعالیت‌های انسان، فطرت الهی وی است.

خوشبینانه‌ترین نگاه به آنها که انسان را «گرگ انسان»، یا وی را منفعت طلب، لذت پرست و... می‌دانند، این است که آنها همه انسان‌های عالم و تاریخ را قیاس به امثال خویش کرده‌اند. آنها نمی‌دانند انسان‌هایی که فطرتشان بازیچه دانش - قدرت مدرن و رسانه‌های شیطانی مستکبران جهان نشده است، عدالت را نه فقط برای جامعه خویش و تمام جامعه جهانی می‌خواهند، بلکه حاضر هستند در این راه، در هر جایی که لازم باشد حضور یابند و ضمن دفاع همه‌جانبه از شرافت، کرامت و حقوق پایمال‌شده مستضعفان، با همه وجود خویش، به نظام عدالت فراگیر در سراسر جوامع عینیت بخشنند.

از آن‌رو که گرایش‌های مقدس فطرت الهی، با انزواگرینی و بی‌توجهی به سرنوشت دیگران بیگانه است، مؤمن حقیقی در همه حال رسالت پیامبرانه را بر دوش خویش حس می‌کند و نمی‌تواند لحظه‌ای از ناآگاهی، گمگشتنگی، اسارت و استضعف انسان‌ها و جوامع مسلمان و غیر مسلمان دیگر آزده نباشد. از همین‌رو، وی همواره به مسائل بین‌المللی حساس، و در پی رفع و دفع خاستگاه‌های مشکلات انسان‌های است. این گونه دغدغه‌ها از یکسو، و حرص و ولع سیری‌ناپذیر مستکبران خودپرست برای سلطه‌یابی بر سراسر عالم، و تقابل و تعارض پیوسته این دو نیز می‌تواند زمینه‌ها را برای گسترش یافتن ارتباطات جهانی و انواع دیگر تعاملات، به گونه‌ای روزافزون فراهم آورد.

برانگیختن انگیزه‌های علم‌دوستی و حقیقت‌طلبی

انسان‌ها فطرتاً جویای دانش و حقیقت‌اند و از ناگاهی بیزارند؛ ولی با توجه به وابسته نبودن دانش و حقیقت به زمان و مکانی ویژه، و تاریخی و جهانی بودن آن، تقویت سائقه‌های علم‌طلبی و حقیقت‌جویی، باعث اکتفا نکردن جوامع به داشته‌های خویش، و روی‌آوری آنها به ماورای مرزهای تاریخی و جغرافیایی خویش می‌شود و فرایند جهانی شدن را پیش از پیش تقویت می‌کند.

البته در این میان نظامهای قدرت، در نظام دانش - قدرت جهانی، شبه علم را به منزله یگانه گزینه علم راستین، علوم حیوانی را به منزله علوم انسانی، و باطل را به مثابه حق، ساخته و پرداخته می‌کنند و در پی تحمیل آنها به سراسر جوامع جهان هستند. ولی با توجه به اینکه حق‌باوران، هرگز حاضر نیستند عرصه را برای ترک‌تازی معرفت‌ستیزان خالی گذارند، رویارویی این دو جبهه، سرانجام، به تشخیص دانش سره از علم کاذب و تمیز حق از باطل، از سوی جهانیان خواهد انجامید و ایشان با پشت‌کردن به دانش ابزاری سلطه‌جویان جهانی، به دانش هم‌آهنگ با فطرت و عقل، و حقیقتِ عالم‌گیر روی خواهد آورند.

عشق و محبت انسان‌ها به یکدیگر

از آنجا که همه انسان‌ها و جوامع، در واقع (هر چند نه در ظاهر) از فطرت الهی، معبد و غایت مشترک برخوردار هستند، اگر موانع بیرونی یا درونی وجود نداشته باشد، به یکدیگر عشق خواهند ورزید و نتایج هم‌گرایی و هر چه نزدیک‌تر شدن ایشان به یکدیگر، چیزی جز انباست خیر و فضیلت نخواهد بود؛ همان موضوعی که سران سلطه، از آن در هراس و وحشت دائم‌اند؛ زیرا منافع

خواستاری امنیت فراگیر برای تمام عالمیان

آنها در صورت فاصله هر چه بیشتر انسانها و جوامع از یکدیگر تأمین می شود، مگر اینکه افراد و ملت‌ها پذیرای فرهنگ سلطه گردند؛ و تنها در این صورت است که استکبار جهانی احساس خطر نخواهد کرد؛ زیرا در فرهنگ سلطه، از طریق اصالت‌بخشی به فردگرایی، افراد در عین اجتماع، به سان جزايری پراکنده می شوند که باید تمام اهتمام خود را صرفاً معطوف دغدغه رفاه و لذت خویش نمایند؛ نه دیگر چیزی به مثابه سعادت جامعه جهانی برای آنها مطرح است، نه دغدغه‌هایی نظیر آزادسازی جهانیان از انواع اسارت‌های استکبار در سر دارند، و فقط و فقط در فکر استفاده حداکثری از انواع آزادی‌ها در جهت تأمین امیال و نیازهای فرد DARANE خویش هستند.

ابرقدرت‌ها امنیت را منحصرآ حق خویش می دانند و هرگاه منافعشان اقتضا کند، به هر کشوری که بتوانند یورش برند، به تهایی یا دسته‌جمعی هجوم می برند؛ نه هیچ مرجعی از آنها پرسشی می کند، و نه اگر بپرسد، نیازی به پاسخگویی می بینند. در حالی که اقتضای فطرت هر انسان، امنیت خواهی برای خویش و تمام هم‌نواعانش است. چنین نیست که انسان متعادل، تهدید شدن یا کانون تجاوز قرار گرفتن امنیت دیگران را برتابد. همچنین، این گونه نیست که امنیت افراد یا واحدهای سیاسی گوناگون، به هم گره نخورده باشد. همان‌گونه که مستکبران، پیمان امنیتی و نظامی در جهت حفظ منافع خویش دارند، مستضعفان نیز به گونه‌ای روزافزون در پی هم‌گرایی و هم‌افزایی توانهای خویش هستند. پروژه جهانی‌سازی امنیت خویش، که از طریق انواع پیمانهای امنیتی - نظامی و

بهویژه حضور نظامی در تمام نقاط استراتژیک جهان صورت می‌پذیرد، طبعاً زمینه‌ای می‌شود برای جهانی شدن امنیت‌خواهی کشورهای مستضعف و حتی خود ملت‌های دولت‌های مستکبر؛ فرایندی گریزناپذیر که قدرت‌های استکباری، از آن هیچ گریزی ندارند.

تبیین نظری جنبهٔ پروژه‌ای تهاجم فرهنگی (جهانی‌سازی)

جهانی‌سازی، ثمرة طبیعی مبانی نظری اندیشهٔ غرب و نیز برایند متظر سیاست‌های اقتصادی و میلیتاریستی آن است.

مراد ما از جهانی‌سازی، زدودن هویتِ استقلال از واحدهای سیاسی مستقل و زمینه‌سازی برای پیروی فرهنگ‌ها و تمدن‌های غیر غربی، از فرهنگ‌های غربی و در رأس همه آنها، فرهنگ امریکاست.

دکتر منوچهر محمدی که خود مقیم امریکا بوده است، دربارهٔ فرهنگ امریکا چنین می‌گوید:

«من زمانی فکر می‌کردم که ما چه چیزی را می‌توانیم به عنوان فرهنگ اصیل امریکایی نام ببریم؛ دیدم جز فرهنگ هفت‌تیرکشی‌های فیلم‌های وسترن، که در فیلم‌های تگزاسی می‌بینیم، چیز دیگری به نام فرهنگ امریکایی وجود ندارد! من این مطلب را با توجه به اینکه مدتی در آنجا زندگی کرده‌ام و از نزدیک با آن جامعه آشنا هستم می‌گویم»
(گفتار منوچهر محمدی در این اثر: لاریجانی، ۱۳۸۱: ۵۳، ۱۰).

خلاصهٔ مراد ما از جهانی‌سازی، ناتوی نرم در ساحت‌های گوناگون فرهنگی، اقتصادی و... است؛ یعنی محروم‌تر شدن روزافزون فقیران عالم و غنی‌تر شدن

بیش از پیش غنی‌های عالم. جهانی‌سازی به معنای سلطه هر چه بیشتر غرب است بر سراسر پهنه هستی. جهانی‌سازی یعنی تلاش برای صورت قانونی بخشیدن به سلطه پیوسته مستکبران زورگو و تحملی دیکتاتوری‌های ضد انسانی بر مستضعفان؛ زیرا سردمداران جهانی‌سازی به چیزی کمتر از رؤیای سلطه همه‌جانبه بر عالم راضی نمی‌شوند. پروژه توطئه‌آمیز اشغال فلسطین و تأسیس کشور جعلی اسرائیل، نمونه‌ای است بارز برای نشان دادن چگونگی یکپارچه‌سازی سران غرب توسط صهیونیست‌ها.

سران غرب، از پایان جنگ جهانی اول تا کنون، به صورت پیوسته و یکپارچه، پیرو و مبلغ سیاست‌های وحشیانه و سرکوب‌گرانه اسرائیل بوده‌اند. اگر اسرائیل نتوانسته بود آن یکپارچه‌سازی را به انجام رساند و استمرار بخشد، نمی‌توانست این‌گونه براحتی بیش از سی قطعنامه شورای امنیت را مسخره کند و با خیال راحت پایمال سازد، و هر بار به عنوان پاداش، پشتیبانی‌های بیشتر غرب را دریافت کند. آیا غرب به هیچ کشور دیگری جز اسرائیل اجازه می‌داد این‌گونه، مصوبات شورای امنیت را زیر پا گذارد؟ اگر پروژه زیر اجرا نشده بود، آیا اسرائیل می‌توانست آسوده‌خاطر از هر گونه تعقیب و مجازاتی، این‌گونه در برابر چشمان دیگران، این همه جنایات و صفات‌ناپذیر مرتكب شود؟ و اینک بخشنی کوچک از آن پرورده:

«[در] سال ۱۹۱۶ و در اوج جنگ جهانی اول بین سایس، نماینده انگلیس، و پیکو، نماینده فرانسه، قراردادی محروم‌نامه به امضا رسید که به موجب آن، متصرفات امپراتوری عثمانی در خاورمیانه تقسیم می‌شد و بر اساس آن قرارداد، پس از شکست عثمانی در جنگ جهانی اول،

فلسطین تحت الحمایه انگلیس قرار می‌گرفت. در سال ۱۹۱۷ بالفور به اتکای قرارداد سایس - پیکر و با توجه به پیشرفت جنگ، به نفع متفقین، اعلامیه‌ای با این مضمون صادر کرد که باید برای یهودیان دنیا وطنی در فلسطین ایجاد شود. این اقدام از سوی انگلیسی‌ها اهدافی چندگانه را پی می‌گرفت، به گونه‌ای که از یک سو حمایت خاندان و اشخاص ذی نفوذ صهیونیسم در دنیای غرب را در پی داشت و از دیگر سو، غرب را به گونه‌ای در برابر عمل انجام شده قرار می‌داد که اگر می‌خواستند با این نظر انگلیس مخالفت کنند، با فشار صهیونیست‌ها در غرب مواجه می‌شدند. با این اقدام، بالفور صهیونیست‌های جهان غرب و بسیاری از نهادهای حکومتی دنیا غرب را که تحت نفوذ صهیونیست‌ها بودند، با این حیله انگلیس همراه کرده، نوعی یکپارچه‌سازی غرب را در ارتباط با اشغال فلسطین، پیش از تشکیل اسرائیل، پایه‌گذاری کرد» (ر.ک. ولایتی، ۱۳۸۸).

۱۶۹

جزء از
بین
جهانی
پژوهشی
و پژوهشی
فناوری

چگونه توجیه پذیر است که غرب، صدھا سال با هیاهوی اومانیسم، لیبرالیسم، سکولاریسم، دموکراسی، حقوق بشر و...، گوش جهانیان را کر می‌کند؛ ولی وقتی نوبت اسرائیل اشغالگر تمامت‌خواه می‌رسد، تمام این شعارها رنگ می‌بازد؟ آیا این حادثه، اتفاقی و یکباره در عالم رخ نمود یا بر اساس یک پروژه؟ چگونه است که ادعا می‌کند همه مردم عالم، بی هیچ استثنائی، از حق تعیین سرنوشت خویش برخوردارند، ولی چون نوبت فلسطین می‌رسد، چنین حقی هرگز وجود نداشته است؟

فلسطین از آن‌رو که مهم‌ترین مسئله بین‌المللی جهان اسلام است، بارزترین نمونه است، نه صرفاً تنها نمونه. مصادیق فراوانی برای ادوار چندصدساله

استکبار کهن و نو وجود دارد، که این مجال اندک، پرداختن به آنها را برنمی‌تابد. در همین نمونه اسرائیل، اگر کسی تاریخ غرب را از دیدگاه همین موضوع مرور کند، آشکارا خواهد دید که غرب در تاریخ بیش از شصت ساله این اشغالگری، چگونه از تمام ابزارهای رسانه‌ای (عملیات روانی)، روابط اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، نظامی، امنیتی و...، در جهت مطامع صهیونیست‌های حاکم بر اسرائیل و غرب حداقل سوء استفاده را نموده است. نمونه رژیم اشغالگر صهیونیست، صرفاً مثالی آشکارتر برای ناتوی فرهنگی و جهانی‌سازی فرهنگ سلطه است.

در این نمونه، غرب می‌خواهد به جهانیان بقولاند که هیچ معیاری برای حقیقت، عدالت اجتماعی، حقوق بشر، آزادی سیاسی و...، جز خواست آنها، یعنی زور وجود ندارد: جهانیان باید پذیرند که آنها به صرف اینکه زور دارند، عین حق و عدل هستند. یعنی همان‌گونه که غربی‌ها هرگاه دلشان بخواهد و به هر بهانه واهی، به هر کشوری که خیال کنند زورشان می‌رسد، حمله می‌کنند و نیروهای اشغالگر ناتو را به آنجا اعزام می‌کنند و هیچ توجیهی به افکار عمومی عالم ندارند، جهانی‌سازی مؤلفه‌های اصلی فرهنگ خویش را که زمینه‌ساز پذیرش فرهنگ سلطه‌اند، هر گونه که بخواهند پی می‌گیرند.

دست‌اندرکاران عملیات روانی امریکا، به لحاظ غرور بی‌حد و حصر و رضایت از خود بی‌مانند، به دست خود، بر روی پایگاه‌های غیر نظامی و نظامی خویش، برخی از تهاجم‌های فرهنگی و عملیات روانی از پایان جنگ جهانی دوم تا کنون را که خودشان و دیگران بر ضد ملت‌های غیر غربی صورت داده‌اند، در جزوای شرح داده‌اند. مطالب مندرج در آن جزوای، سندهایی بس گویا از ناتوی فرهنگی غرب، برای هر اهل بصیرت است؛ برای نمونه به

صفحه‌های ۳ - ۴ و ۱۳ - ۱۴ از دومین نوشتۀ زیر رجوع کنید:

(The evolution of Strategic Influence: 17013; Pseudo Operations and Counterinsurgency: 2005.*)

همچنان‌که از نام جزوۀ اخیر برمی‌آید، تمرکز آن نوشتار بر اقدامات سبعانۀ کشورهای غیر از امریکا بر ضد نیروهای مبارز است، گویی خود امریکا هیچ نمونه‌ای از این دست تعذیب‌ها و کشتارهای وسیع غیر نظامیان (در جای‌جای عالم، از امریکای شمالی، جنوبی، مرکزی، آفریقا، آسیا،...) نداشته است! مگر فرزندان امریکایی اروپا، بنیاد ایالات متحده امریکا را بر توده‌های انباشته از اجساد سرخ‌پوستان و ویرانه‌های تمدن عظیم و باستانی آنها نگذاشتند؟

«اگر به تاریخ ایالات متحده امریکا نظری بیفکنیم، می‌بینیم که از همان آغاز، نطفۀ امریکا بر سلطه‌جویی بسته شده است. از همان زمان که کریستف کلمب قارۀ امریکا را کشف کرد و در پی آن، دولت امریکا به وجود آمد، بنای دولتمردان امریکا بر سلطه، استثمار و نابودی نسل‌های بشر بوده است. آنها ابتدا سرخ‌پوستان را نابود کردند و سپس [بر اساس] دکترین مونروئه کل قارۀ امریکا را در سلطه خودشان گرفتند. در سال ۱۹۰۰ با سیاست درهای باز، به رقابت با بقیۀ سلطه‌جویان دنیا پرداختند و در جنگ جهانی اول، آقای ویلسون نظریۀ دولت فدرال جهانی را مطرح کرد و سپس در جنگ جهانی دوم، روزولت نظریۀ

---

*www.carlisle.army.mil/ssi;
<http://smallwarsjournal.com/documents/cline.pdf>.

برادران بزرگ‌تر (Big Brothers) که در نهایت به نظریه جهانی‌[سازی] انجامید»
(ر.ک: لاریجانی، ۱۳۸۱: ۵۳-۱۰).

کنفرانس یالتا – که گاهی کنفرانس کریمه یا کنفرانس آرگنات خوانده می‌شود – نیز یکی از پیامدهای جنگ جهانی دوم و از اجلاس‌های تقسیم جهان و از مقدمه‌های جهانی‌سازی است؛ کنفرانسی که فرانکلین روزولت، رئیس جمهوری امریکا و وینستون چرچیل، نخست وزیر بریتانیا، و استالین، نخست‌وزیر شوروی، در یالتا واقع در شبے جزیره کریمه (جنوب روسیه) در ساحل دریای سیاه از ۱۱ تا ۱۴ فوریه ۱۹۴۵ تشکیل دادند. این کنفرانس از سلسله کنفرانس‌های پس از جنگ جهانی دوم بود که پس از کنفرانس تهران در سال ۱۹۴۳ و پیش از کنفرانس پتسدام، میان رهبران سه کشور یادشده برگزار شد. کنفرانس یالتا نوعی تقسیم جهان و غنائم جنگی میان فاتحان جنگ جهانی دوم بود، و در آن، رهبران نظام‌های سرمایه‌داری و سوسيالیستی، جهان را به بهانه منافع حیاتی خود تقسیم کردند. در این کنفرانس هشت‌روزه، درباره شکست دادن آلمان و تصرف و تسليم بی‌قید و شرط آن، تنگه‌های بسفر و داردانل، ایجاد سازمان ملل، قیومیت، تخلیه ایران از قوا متفقین، و همکاری شوروی و امریکا در حمله به ژاپن گفتگو شد.

کنفرانس یالتا مناقشات بسیاری را در سطح جهان برانگیخت. عده‌ای چون آرتور کنت، نویسنده کتاب یالتا یا تقسیم جهان، برآن‌اندکه نه تنها یالتا سبب واگذاری اروپای شرقی به شوروی شد، بلکه کودتای پراگ، دیوار برلین، پیروزی مأوث، جنگ کره، امور کوبا و خلاصه، تقویت کمونیسم بین‌المللی نیز از پیامدهای آن است. در کنفرانس یالتا، رسم‌آخنی از تقسیم مناطق نفوذ به میان

نیامده بود؛ ولی ناتوانی جامعه ملل در جلوگیری از بروز جنگ جهانی دوم و از سوی دیگر، ناکارایی این نهاد بین‌المللی برای تأمین منافع قدرت‌های بزرگ، به تولد «سازمان ملل متحد» انجامید. ایجاد بلوک شرق و بلوک غرب، در واقع از کنفرانس یالتا آغاز شد (ر.ک: آشوری، ۱۳۵۳؛ انصاری، ۱۳۷۵؛ نقیب‌زاده، ۱۳۷۵؛ ژاک، ۱۳۴۴؛ کنت، ۱۳۶۵).

به این ترتیب، کنفرانس یالتا، مقدمه‌ای برای بلندپروازی‌های بعدی امریکا بود:

«در نظریه Big Brothers یا برادران بزرگ‌تر، امریکا به عنوان برادر بزرگ، این نقش و رسالت را پیدا کرد که اگر برادران کوچک‌تر خواستند تخطی کنند، آنها را تنبیه کند! نظریه حق و تو برای پنج قدرت جهانی، ناشی از همین مسئله بود، متنها این پنج برادر بزرگ‌تر، در نهایت به دو برادر بزرگ‌تر تبدیل شدند و دنیا را بین خودشان تقسیم کردند» (ر.ک: لاریجانی، ۱۳۸۱: ۹، ۵۳).

جهانی‌سازی و ناتوی فرهنگی

همان‌گونه که سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (North Atlantic Treaty) با مخفف ناتو (NATO)، در جایگاه سازمانی نظامی، در ۴ آوریل ۱۹۴۹ م. (۱۵ فروردین ۱۳۲۸) برای چپاول انواع گوناگون مواد خام و ثروت‌های ملت‌ها، در واشنگتن پایه‌گذاری شد، ناتوی فرهنگی نیز با هدف هویت‌زدایی از ملت‌ها و برده‌سازی آنها - از طریق بهره‌گیری هر چه بیشتر از شبکهٔ متنوع، گسترده و پیچیده رسانه‌ها - در جهت انواع مطامع استعماری

مستکبران، طراحی شده است. ناتوی فرهنگی در جهت استحاله فرهنگ‌های دینی و ملی، بهویژه با شیوه گسترش فراگیر ابتدال، مخصوصاً بین دختران و پسران جوان، و نشانه‌روی ایمان و هویت ملی شهروندان کشورهای هدف، مقاصد خویش را پی می‌گیرد. راهبرد ناتوی فرهنگی، واکنشی است به بیداری اسلامی و الگوگیری کشورهای مستضعف جهان از انقلاب اسلامی ایران. از دیگر نمادهای آشکار ناتوی فرهنگی، موارد زیر است:

* مطرح شدن جنگ مسیحیت و اسلام توسط برخی سران سیاسی و قلم‌به‌مزدهای غرب، که از نمونه‌های آن در فاجعه بالکان، یکی قتل عام دویست هزار بوسنیایی از دو میلیون جمعیت بوسنی هرزه‌گوین، و رضایت اروپا به این نسل‌کشی است - با این استدلال اروپا که نباید در قلب اروپا حکومتی اسلامی شکل گیرد - و دیگر، کشتار مردم کوزوو؛

* اعمال جنگ روانی از طریق اهانت به شخصیت پیامبر اسلام قرآن، و دیگر مقدسات مسلمانان و آزادگان جهان؛ شایعه‌پراکنی و دروغ‌پردازی، در جهت مأیوس ساختن مردم و تیره و تار نشان دادن آینده کشورشان، و معرفی پیروی همه‌جانبه از غرب و پذیرش وابستگی، به مثابه تنها گرینهٔ پیشاروی آنها؛ ترویج خودباختگی، غرب‌شیفتگی، الگوهای شخصیتی وارداتی؛ دموکراسی غربی؛ تساهل، تسامح و اباوه‌گری و در همان حال، حمایت از نژادپرستی و قوم‌گرایی؛

* پشتیبانی آشکار از جریان‌های دینی، سیاسی و فرهنگی تفرقه‌افکن؛ ابداع یا ترویج انواع جریان‌های معارض با کارکرد انقلابی دین در دانشگاه‌ها و مجتمع فرهنگی (فراماسونری، بهائیت، وهابیت و ...);

* حقیقت جلوه دادن مبانی نظری گونه‌های جهانی‌سازی، شامل جهانی‌سازی‌های فرهنگی (اومنیسم و پلورالیسم)، سیاسی (لیبرالیسم و سکولاریسم)، نظامی (میلتاریسم)، علمی - معرفتی (سیانتیسم) و ... .

جهانی‌سازی فرهنگی (اومنیسم انسان‌محور Anthropocentric و پلورالیسم Humanism):

نادیده‌انگاری آرمان توحیدی برای انسان، جامعه و تاریخ، و در نتیجه رواداری هر گونه راهبرد، راهکار و ابزار. البته راهبرد، راهکار و ابزار خردمندانه، صرفاً آن است که در خدمت اهداف جهان‌خوارانه مستکبران جهان باشد!

تلاش همه‌جانبه پارادایم سیاسی قدرت، برای فراگیرسازی اندیشه اومنیسم کامل (Integral Humanism)، و بستنده‌سازی به تنها عقلانیت ابزاری خودبنیاد؛

ادعای دفاع از اقسام کثرت‌گرایی‌ها:

کثرت‌گرایی معرفتی: انکار حقیقت، تأیید شکاکیت، نسبیت‌گرایی و پذیرش صدق هم‌زمان دیدگاه‌ها و نظریه‌های کاملاً متعارض؛

کثرت‌گرایی دینی: با توجه به نقش بسیار قدرتمند دین در فرهنگ جوامع، به لحاظ آرمان‌گرایی، حقیقت طلبی، ایجاد روحیه حماسی و آمادگی برای از خود گذشتگی، وحدت‌بخشی به ملت و انسجام‌بخشی به امت بر محور ایمان قدسی، مبارزه با تبعیض، ظلم‌ستیزی، عدالت‌خواهی و... مستکبران جهان باید با نظریه‌پردازی‌های مناسب، از هیمنه مستکبرشکن دین انقلابی بکاهند؛ و به نظرشان کثرت‌گرایی در کنار اومنیسم، سکولاریسم، لیبرالیسم و سیانتیسم، حربه‌ای بس

کارآمد می‌تواند باشد، در حالی که تجربه ثابت کرده است که اینها همه با هم نیز کم رمقدتر از آن هستند که بتوانند در برابر خورشید حقیقت، کمترین نمودی داشته باشند.

کثرتگرایی سیاسی: تبلیغ تنوع احزاب در کشورهای غیر غربی، با هدف برهم زدن انسجام فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، ... و نیز از طریق تشویق افراد وابسته به تأسیس حزب‌های وابسته به غرب و پشتیبانی مالی، سیاسی، و در صورت لزوم نظامی از آنها. **کثرتگرایی اخلاقی:** نفی هرگونه ضابطه اخلاقی و نسبی‌انگاری تمام ارزش‌ها.

جهانی‌سازی سیاسی (لیبرالیسم و سکولاریسم):

قداست‌بخشی به لیبرالیسم و لیبرال - دموکراسی سکولار و بی‌آرمان؛ ترویج جدال‌انگاری دین از حیات اجتماعی - سیاسی (سکولاریسم).

جهانی‌سازی نظامی:

نگرش جنگ‌افروزی و نظامی‌گری (میلیتاریسم): زیر پا گذاردن حقوق بین‌الملل و حمله نظامی به دیگر کشورها، با توصل به انواع بهانه‌های دروغین.

جهانی‌سازی علمی - معرفتی (سیانتیسم):

با علم کردن پوچ‌انگاری معرفتی، نسبیت‌انگاری و سیانتیسم، طراحی نمودن دانش - قدرت مدرن و سکولار، و نیز پردازش نظریه‌های لازم برای انتقال به کشورهای هدف و ... .

* گشوده و بی‌مانع خواستن مرزهای دیگران: دنیای غرب، خواستار گشوده دیدن انواع مرزهای واحدهای سیاسی غیر غربی است، در حالی که همزمان به استوارسازی بیش از پیش تمام گونه‌های مرزهای خویش می‌اندیشد. انواع مرزهای واحدهای سیاسی که غرب خواستار گشوده دیدن آنهاست، به این شرح است:

* مرزهای اقتصادی: غرب در پی ترغیب کشورهای دیگر برای به صفر رساندن تعرفه‌های گمرکی، با عنوان تجارت آزاد است؛ اما این امر، در واقع پذیرش اقتصاد یکطرفه و باز شدن راه برای ورود کالاهای غربی است.

این گونه نیست که هفت کشور صنعتی در اجلاس سالانه‌شان برای تجارت آزاد، دو طرفه تصمیم‌گیری کنند، یا در پی گشودن این راز باشند که چرا و چگونه نسبت درآمد ۲۰ درصد از غنی‌ترین مردم دنیا در برابر ۲۰ درصد از فقیرترین آنها، ۹۰ به ۱ است؛ آنها صرفاً در پی برنامه‌ریزی برای غارت و چپاول جهان گرد هم می‌آیند. اگر اجلاس این سران به راستی برای بهبود وضع اقتصادی عالم است، تظاهرات عظیم هرساله در برابر محل اجلاس آنها - و نیز سرکوب هر ساله آن - برای چیست؟

این غول‌های اقتصادی با بهره‌گیری از شرکت‌های چندملیتی* و سازمان‌های

۱۷۷

پژوهشی و تئوری
بنیادی و پژوهشی
فناوری / تئوری
جزایر

* برقرارسازی روابط ناسالم اقتصادی و سیطره‌جوئی از طرق اعمال نفوذ اقتصادی - سیاسی، در صحنه بین‌الملل، و در اختیار گرفتن انواع انحصارهای جهانی، توسط بیش از چهل‌هزار شرکت چندملیتی چنان فضایی ایجاد کرده است که در آن فضا مذاکره، به هیچ وجه، به نتیجه عادلانه نمی‌رسد. اکنون حدود ۹۰ درصد شرکت‌های چندملیتی در مثلث آمریکا، اروپا و ژاپن مستقر هستند و ۷۰ درصد تجارت بین‌الملل در دست پانصد شرکت محدود شده است. در این میان، پنج شرکت بزرگ‌تر، بیش از ۵۰ درصد تولید و تجارت کالاهای بادوام مصرفی از قبیل خودرو، هواپیما، صنایع فضایی، الکترونیکی و الکتریکی را در دست دارند. در چارچوب ملی، غرب برای حفظ دموکراسی، به‌اظاهر با انحصار مخالفت می‌کند، اما هیچ قانونی وجود ندارد که از ادغام‌های عجیب و غریب شرکت‌ها در خارج از مرزها، که با این کار می‌توانند کل دنیا را زیر سلطه خود بگیرند، جلوگیری نماید. آنها می‌خواهند لیبرالیسم را در صحنه جهانی حاکم کنند، در حالی که این کار با نظریه دمکراسی خودشان سازگار نیست. گاهی اوقات اثر آنها در اقتصادهای داخلی یک کشور بسیار بیشتر از اثر دولتهای خود آن کشورهای است. این شرکت‌ها از چنان قدرت تأثیرگذاری برخوردارند که می‌توانند حتی کودتا راه اندخته، ملت‌ها را بر ضد هم بشورانند و یا آتش جنگ‌هایی برافروزنند.

اقتصادی بین‌المللی مانند بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول^{*}، سازمان جهانی تجارت^{**}، و بهره‌گیری از شیوه‌های کاستن از ارزش پول یا کاهش سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر، عملاً آنها را وادار به تغییر قوانین به نفع آنها می‌کنند: «مالزی که طی دهه‌های اخیر از نظر اقتصادی پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای داشته است، در بحران سال ۱۹۹۷، به تعبیر مهاتیر محمد، نخست‌وزیر

در دسامبر ۱۹۹۹ در سیاچل، اولین حرکت‌های جهانی بر ضد چنین جهانی‌سازی‌ای صورت گرفت و فشاری که مردم عدالت‌خواه جهان، با انگیزه‌های گوناگون، به سازمان جهانی تجارت وارد آوردند، موجب شکست آن دور از مذاکرات گردید. همین فشار موجب شده که برای اولین بار هند به نمایندگی از ۵۲ کشور، مدعی دستور جلسه شود؛ چون پیش از آن، دستور جلسات این سازمان به وسیله امریکا و اتحادیه اروپا بدون حضور سایر اعضاء تهیه می‌شد.

^{*} صندوق بین‌المللی پول، پس از پایان جنگ جهانی دوم برای تنظیم مناسبات مالی بین کشورها و سیاست‌هایی که درباره ارز و تجارت اتخاذ می‌کنند تأسیس گردید. ساختار این صندوق به گونه‌ای است که امریکا و چند کشور دیگر در آن نقش تعیین‌کننده دارند. آنها، سیاست‌های خود را به کشوری که قرار است از این صندوق وام دریافت کند، تحمیل کرده، از این طریق، فشارهای زیادی به دولتها وارد می‌سازند. از این‌رو، صندوق بین‌المللی پول، ابزار پولی و ارزی گروههای بزرگ و قدرتمند دنیا، و در رأس آنها امریکاست.

^{**} کشورهای بزرگ، با ابزار سازمان جهانی، تجارت دنیا را اداره می‌کنند و هر جا هم که به نفعشان نیاشد، مقررات آن را یک طرفه نقض می‌کنند. امریکا هر وقت بخواهد بر سر راه هر کالایی، که خلاف منافع سردمداران باشد، انواع موانع قرار می‌دهد. البته بر طبق مقررات سازمان جهانی تجارت، تحریم یک کالا یا تبعیض قایل شدن بین کشورها جایز نیست، اما کشورهای قدرتمند، عملاً این کار را هر گونه خود بخواهند انجام می‌دهند. در این سازمان، تنها چند کشور توسعه‌یافته قاعده‌گذارند و دیگر کشورها تنها پذیرنده قواعد همان ستم رسمی حق و توانی سازمان ملل متحد است که در اینجا نیز توسط عده‌ای به استناد زور و در عمل إعمال می‌شود. این قدرت‌ها تجارت بین‌الملل را همواره چنان سامان می‌دهند که جریان یک طرفه ثروت به سمت کشورهای صنعتی به گونه‌ای قطعی تضمین شده باشد.

مالزی، آنچه این کشور در طی سی سال جمع کرده بود، در ظرف سه روز از دست داد. این همان قصه جهانی شدن و سرعت جابه‌جایی سرمایه و اطلاعات است» (ر.ک: لاریجانی، ۱۳۸۱: ۵۳، ۱۸).

* مرزهای سیاسی: غرب در پی برگماشتن دست‌نشاندگان خود در رأس کشورهای دیگر از طریق کودتا و...، و القای ضرورت تحمل آنها به منزله تنها گزینه سعادت است؛ ولی در همان حال، از مفاهیمی مانند حقوق بشر، ترویریسم لیبرال - دموکراسی، حقوق اقلیت‌ها و انواع پیمان‌ها و میثاق‌های بین‌المللی، استفاده کاملاً ابزاری می‌کند.

* مرزهای رسانه‌ای: سلطه نظام اطلاع‌رسانی غرب و بهره‌گیری از آن برای شبیه‌سازی واقعیت، پوشاندن عمدی یا تحریف بخشی از واقعیات و بزرگنمایی بخشی دیگر و...، باعث انحراف اذهان از واقعیات جهان و تبعیت ناخواسته و نادانسته آنها از فریب‌های غول‌های خبری عالم می‌شود. این امر در حالی است که این‌ها همه تحت عنوان فریبندی گردش آزاد اطلاعات صورت می‌پذیرد.

* مرزهای فرهنگی، اطلاعاتی، امنیتی و ... نیز همه یک‌سویه‌اند. این موارد، فقط بخشی بسیار کوچک از سیاست‌ها و اقدامات ناتوی فرهنگی و یکه‌تازی‌ها و یک‌جانبه‌گرایی‌های امریکا و هم‌پالکی‌های اوست.

پشتونانه جهانی‌سازی غربی، صرفاً زر و زور و تزویر است، نه هیچ پایه‌ای استوار. در حالی که پشتونانه رویکرد جهانی اسلام، ایمان و اراده‌ای است برآمده از فطرت الهی انسان‌ها. در این دیدگاه، حاکمیت صرفاً از آن خدا و رهبر برگزیده از جانب اوست. توحید فطری از طریق ایمان به مبدأ و معاد و تسخیر قلب‌ها، به همه انسان‌های آزاده عالم در

جهت مشارکت فعال آزادانه و عادلانه، در به دست گرفتن سرنوشت معنوی و مادی خویش مدد می‌رساند. طبیعی است در صورتی که به این دین و نظام حکومتی آن، تعرض جدی صورت گیرد، مردم با دل و جان و آمادگی برای فداسازی همه چیز خویش، از آن دفاع می‌کنند.

تأسی ملت انقلابی ایران، نیروهای حزب الله لبنان و انتفاضه‌های فلسطین و حماس به الگوی ظلم‌ستیزی سرور آزادگان جهان، هم از یک سو پیروزی‌های حیرت‌انگیز و باورنکردنی برای مبارزان به ارمغان آورد، و هم از سوی دیگر، بیشترین ذلت و سرافکندگی جهانی را برای دشمنان ایشان رقم زد. از همین‌روست که ملت‌های مستضعف، با امید و خوش‌بینی به آینده‌ای درخشان، در جهت پیگیری پیروزی نهایی بر مستکبران جهان، هر روز بیش از پیش، صفوف خود را مستحکم‌تر می‌سازند.

مستکبران جهان نیز پس از آنکه پیروزی انقلاب اسلامی، زنگ خطر را برای تمام دولت‌های غربی و حکومت‌های وابسته به صدا درآورده است، در جهت ادامه سلطه پلید و شیطانی خویش، با تمام قوا بر جنایات خود در سطح جهان می‌افزایند و نمی‌دانند که همین جنگ‌افروزی‌ها و ویران‌گری‌ها، نیرومندترین زمینه‌ساز نابودی آنهاست.

خاستگاه‌های آسیب‌پذیری افراد از ناتوی فرهنگی

- برخوردار نبودن از بصیرت؛
- سستی باورها؛
- پایبند نبودن به احکام دین، ارزش‌ها و هنجارها؛

- نشناختن مقتضیات زمان و مکان؛
- ساده‌اندیشی؛
- تقلید کورکورانه؛
- قداست‌بخشی به کلیشه‌های غربی و تکرار طوطی‌وار آنها؛
- غفلت از امر به معروف و نهی از منکر (به منزله سازوکار نظارت همگانی و نیز پدیدآورنده نظم اجتماعی بایسته)؛
- ناآگاهی از حقوق، منزلت انسانی و کرامت خویش؛
- ناآگاهی از میزان خباثت و پلیدی دشمنان انسانیت؛
- ناآگاهی از امتیازهای دولت اسلامی؛ غفلت برخی دانشگاهیان و حوزه‌یان از گستره، ژرفای غنای آموزه‌های سیاسی اسلام؛ حضرت امام خمینی ره در جای جای آثار خویش، به اهتمام و تأکید بسیار اسلام بر سیاست اشاره دارند: «امید آن دارم که نویسنده‌گان و جامعه‌شناسان و تاریخ‌نویسان، مسلمانان را از این اشتباه بیرون آورند؛ و آنچه گفته شده و می‌شود که انبیاء به معنیات کار دارند و حکومت و سرنشیه‌داری دنیایی مطروح است و انبیاء و اولیاء و بزرگان از آن احتراز می‌کردند و ما نیز باید چنین کنیم، اشتباه تأسف‌آوری است که نتایج آن، به تباہی کشیدن ملت‌های اسلامی و باز کردن راه برای استعمار خون‌خوار است. حکومت حق برای نفع مستضعفان و جلوگیری از ظلم و جور و اقامه عدالت اجتماعی، همان است که مثل سلیمان بن داود و پیامبر عظیم الشأن اسلام و اوصیاء بزرگوارش برای آن کوشش می‌کردند؛ از بزرگترین واجبات و اقامه آن، از والاترین عبادات است» (Хміні, ۲۲، ۱۶۳).

- ترویج گسترده‌اندیشه جدایی دین از سیاست در دانشگاهها و حوزه‌های علمیه:

«استکبار وقتی که از نابودی مطلق روحانیون و حوزه‌ها مأیوس شد،
دو راه را برای ضربه زدن انتخاب نمود؛ یکی راه ارعاب و زور،
دیگری راه خدعاً و نفوذ. در قرن معاصر، وقتی حربه ارعاب و تهدید
چندان کارگر نشد، راه‌های نفوذ تقویت گردید. اولین و مهم‌ترین
حرکت، القای شعار جدایی دین از سیاست است که متأسفانه این
حربه در حوزه و روحانیت تا اندازه‌ای کارگر شده است، تا جایی که
دخالت در سیاست، دون شأن فقيه، و ورود در معرکه سیاسیون
تهمت وابستگی به اجانب را به همراه می‌آورد؛ یقیناً روحانیون مجاهد،
از نفوذ بیشتر زخم برداشته‌اند. گمان نکنید که تهمت وابستگی و
افترای بی‌دینی را تنها اغیار به روحانیت زده است، هرگز؛ ضربات
روحانیت ناآگاه و آگاه وابسته، به مراتب کاری‌تر از اغیار بوده و
هست» (ر.ک: خمینی، ۹۱: ۲۱).

«... وقتی شعار جدایی دین از سیاست جا افتاد، و فقاهت در منطق
ناآگاهان، غرق شدن در احکام فردی و عبادی شد، و قهرآفقيه هم
مجاز نبود که از این دایره و حصار بیرون رود و در سیاست و
حکومت دخالت نماید، حماقت روحانی در معاشرت با مردم، فضیلت
شد. به‌زعم بعضی افراد، روحانیت زمانی قابل احترام و تکریم بود که
حماقت از سرپایی وجودش بیارد؛ وإلا عالم سیاسی و روحانی کارдан
و زیرک، کاسه‌ای زیر نیم کاسه داشت، و این از مسائل رایج حوزه‌ها
بود که هر کس کچ راه می‌رفت، متدين‌تر بود. یادگرفتن زبان خارجی
کفر، و فلسفه و عرفان گناه و شرك به شمار می‌رفت. در مدرسه
فیضیه فرزند خردسالم، مرحوم مصطفی، از کوزه‌ای آب نوشید؛ کوزه

را آب کشیدند؛ چرا که من فلسفه می‌گفتم. تردیدی ندارم اگر همین روند ادامه می‌یافتد، وضع روحانیت و حوزه‌ها، وضع کلیساها در قرون وسطی می‌شد که خداوند بر مسلمین و روحانیت منت نهاد و کیان و مجد واقعی حوزه‌ها را حفظ نمود» (همان).

رسالت ما در عرصهٔ جهانی‌سازی

در عصر جهانی‌سازی که تمام کفر به صورت یکپارچه و متحده در برابر ایمان مؤمنان و ارادهٔ مستضعفان عالم صفت کشیده‌اند، رسالت بس سنگین مقاومت در برابر زور و قدری، رهایی‌بخشی همهٔ ملت‌ها از یوغِ مستکبرانِ تمامت‌خواه، استقرار صلح، عدالت جهانی، مردم‌سالاری، حقوق بشر حقیقی، توسعهٔ پایدار و...، بر عهدهٔ آزادگان جهان است.

همچنین تلاش برای هدایت انسان‌ها و جوامع، تقریب اندیشه‌ها و انسجام حداکثری موضع مؤمنان و مستضعفان، توحید کلمهٔ حول محور فضیلت‌های انسان، آزادی حقیقی، عدالت، برابری، رفاه همه‌جانبه و همگانی انسان‌ها، پاس داشت محیط زیست انسان و...، همه و همه از رسالت‌های میرم و کنونی ماست.

شیوه‌ها و ابزارهای جنگِ نرم (ناتوی فرهنگی)

* بهره‌گیری از دانش – قدرت:

«نظریهٔ جدید جهانی‌سازی را امریکایی‌ها مطرح کردند. اندیشمندان امریکایی بدون توجه به خواسته‌ها و نظرات سلطه‌جویان امریکا نظری نمی‌دهند. آنها در حقیقت توجیه‌گر و سیاست‌گذار نظام سلطه

هستند. این نظریه که به وسیله دو نفر از اندیشمندان غرب به نام گیلمنز و رابرتسون مطرح شده است، بر این اساس قرار دارد که دنیا به دلیل سرعت ارتباطات، به صورت دهکده‌ای کوچک و جهانی درآمده که کدخدایش امریکا، فرهنگ آن فرهنگ غرب، اقتصادش آزاد، و سیاستش دموکراسی و لیبرالیزم است. فرهنگ‌ها و خرد فرهنگ‌ها و خرده‌اقتصادهای دیگر در حاشیه قرار گرفته، چاره‌ای جز تبعیت از فرهنگ و اقتصاد و سیاست مرکز و محور ندارند» (ر.ک: لاریجانی، ۱۳۸۱، ۵۳).

- * تبلیغ و ایجاد ابزارهای برخوردار از ظاهربنی رسمی و قانونی، برای بهره‌برداری‌های درازمدت؛
  - * تکثیر احزاب گوناگون معارض با یکدیگر، بهویژه احزاب مزدور و خائن؛
  - * افزایش تعداد نشریات وابسته و منحرف؛
  - * برقرار ساختن تقابل جعلی بین گرایش‌های ملی و گرایش‌های اسلامی؛
  - * زدودن اصول و جلوه‌های انقلابی از اسلام؛
  - * نفوذ دادن هزاران سایت مبتذل در اعمق خانه‌های مردم از طریق اینترنت؛
  - * گستراندن صدھا کانال فاسد تلویزیونی از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای و نیز میلیون‌ها حلقه فیلم مستھجن برای ترویج فساد و فحشا و عقب نگه داشتن ملت‌های استقلال طلب، یا پیشگیری از بیداری انقلابی و قیام‌های رهایی بخش آنها؛
  - * به راه اندختن انواع باندهای ترویج فساد؛
  - * بمباران اطلاعاتی جوانانی که نه سازمان فکری استواری دارند، نه

معیاری برای تشخیص حق و باطل. جوانان بسیار دفاعی که در برابر تهاجم بهمنوار اطلاعات، ناتوان از مواجهه، به درهای ضلالت درمی‌غلطند، هریک جمعی از همسان‌ها و همسالان خود را به انواع کژراهه‌ها می‌برند.

* مشابه‌سازی آمال، خواسته‌ها و اراده‌ها در سراسر عالم، در جهت منافع مستکبران جهان و به منزله پیش‌زمینه لازم برای جهان‌گشایی آنها؛

* بهره‌گیری از سازمان‌های بین‌المللی، وسایل ارتباطی و در همین حال، اولویت‌بخشی به اعمال قدرت نظامی؛

* دشمن‌تراشی غرب، با هدف ایجاد محور وحدت بین خودشان و نیز فراهم شدن زمینه روانی مقابلة نظامی با آن خصم ادعایی، در جهت اعمال و بسط هر چه بیشتر سلطه خود، و فرآگیرسازی فرهنگ رعب و وحشت از غرب و مزدورانش؛

* تلاش مراکز قدرت جهانی برای تزریق و تلقین فرهنگ‌های خاص به جوامع؛

«کسانی که در سطح جهان از آزادی لیبرالی سخن می‌گویند، در عمل، پیچیده‌ترین و ظرفی‌ترین کنترل فرهنگی را برای تحقق مقاصد خود و تهاجم به فرهنگ دیگر ملت‌ها به کار می‌گیرند؛ این واقعیتی است که نباید نادیده گرفته شود». (ر.ک: پایگاه اینترنتی رهبر معظم انقلاب اسلامی، دیدار رهبر معظم انقلاب اسلامی با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۰/۲۳/۳۸۲).

آسیب‌شناسی جهانی‌سازی

جهانی‌سازی، دچار آسیب‌های زیر است:

نگرش صرفاً ماتریالیستی؛

سلطه‌طلبی مستکبرانه؛

نادیده گرفتن حاکمیت ملت‌ها؛

بی‌عدالتی؛

تبیعیض (در انواع مظاهر آن؛ مثلاً درجه دوم یا درجه سوم دیدن انسان‌های غیر غربی)؛

سوء استفاده گسترده از سازمان‌های بین‌المللی امریکاپسند، و در همان حال ادعای ضرورت تعیین شدن سرنوشت سیاست و روابط بین‌الملل، در همین سازمان‌های غیر مستقل؛

گرایش‌های نومحافظه‌کارانه و نئولیبرالی؛

ایجاد و گسترش ترور، نامنی، وحشت، بی‌ثباتی، اضطراب، استبداد، اختناق و...؛

نادیده انگاشتن محروم‌مان عالم، بلکه محروم‌تر ساختن روزافزون ملت‌های عقب نگاه داشته شده؛

فردگرایی (اندویدوآلیسم): قدرت‌های مسلط با هم بودن انسان‌ها را برنمی‌تابند، مگر در مواردی که انسان‌ها را از توطئه‌ها و نیرنگ‌های مدام سردمداران مستکبر جهان غافل سازد، تا افراد به صورت جزایر بی‌ارتباط با هم و کاملاً بی‌خطر، سرشان در لاک روزمرگی‌شان باشد.

تغییر معیار حق و باطل به معیار نفع و ضرر؛ از یک سو شخصی جلوه دادن حق و باطل، و از سوی دیگر طرح ادعای همگانی و عقلایی بودن نفع و ضرر؛

اصالت‌بخشی به سود و منفعت (یوتیلیتاریانیسم) و صرفاً رشد اقتصادی
خویش؛

جدالنگاری دین از حیات اجتماعی و سیاست؛
نادیده انگاشتن معنویت و ارزش‌های اخلاقی؛

اصالت‌بخشی به انواع مظاهر دنیاطلبی: رفاه‌زدگی، دمغنمیت‌شماری و
لذت‌پرستی؛
خودپرستی؛

سیاست‌های ضد الهی و ضد انسانی؛

گذشتئ بسیار تاریک و ننگین استعماری مستکبران غرب، که در همه جا
دستشان تا مرفق، از خون توده‌های عظیم بومیان به خون غلطیده، رنگین است.

این آسیب‌ها، به‌ویژه درباره امریکا به این شرح است:

گرایش تکقطبی، یکه‌تازی و یکجانبه‌گرایی و امپریالیستی؛

استفاده از شعار عوام‌فریب مبارزه با تروریسم یا نظریه دروغین برخورد
تمدن‌ها، در جهت سرکوب حرکت‌های سلطه‌ستیز در سراسر عالم؛
تلاش برای صدور الگوهای ضد انسانی امریکایی به سراسر عالم، ولی در
همان حال "به لحاظ بی‌اندیشگی فلسفی - سیاسی و بی‌ارادگی سیاسی،
به‌شدت گرفتار بحران‌های ناشی از نقاط ضعف زیر:

۱. فقدان یک نظریه راهبردی؛

۲. ضعف روحیه و اعتماد به نفس؛

۳. ناستواری عزم و اراده ملی» (صدر، ۱۳۸۳: ۱۷۳).

ویژگی‌های راهبرد مواجهه با ناتوی فرهنگی جهانی‌سازی

- تدوین راهبرد و برنامه‌های مرحله‌ای جامع برای جهاد فرهنگی مناسب با جهانی‌سازی، به منزله یکی از عظیم‌ترین فتنه‌های امروز در سطح جهان؛
- تشویق مبتکران حوزهٔ جهاد فرهنگی؛
- شناخت غاییات دستگاه فرهنگی خصم؛
- شناسایی شیوه‌ها و ابزارهای جنگ نرم دشمن؛
- دورنگری و ژرفانگری؛
- مصون‌سازی جامعه، امت و مستضعفان، از طریق بازگشت به هویت شیعی و ملی خود و با بهره‌گیری از امر به معروف و نهی از منکر، به منزلهٔ عامل بسیار قوی تحرک اجتماعی - سیاسی؛
- برگزیدن شیوهٔ حملهٔ پیوسته؛
- حضور در عرصه‌های جهانی و چانه‌زنی فعال، با مساعدت کشورهای همکر و همراه، و نیز استفاده از ظرفیت‌های موجود برای همراه‌سازی سایر کشورها در صحنهٔ بین‌الملل، در جهت گندسازی روند جهانی‌سازی، و مقاومت‌ورزی مستضعفان در برابر مستکبران؛
- شکیابی ورزیدن؛
- اقامهٔ حداکثری معروف‌ها و ریشه‌کنی حداکثری منکرها؛
- دفاع و جهاد دفاعی، در برابر تبلیغ دشمنان در جهت برابرانگاری شهادت‌طلبی با جنون؛
- علوم انسانی اسلامی؛
- اطلاع‌رسانی گسترده، غنی، سریع، جذاب و..., به آزادگان عالم؛

- فراغیرسازی روح سیاسی فرهنگ انسان‌ساز عاشورا، روحیه ایثارگری، و زنده نگهداشتن شعار پیروزی خون بر شمشیر، بهویژه در ماههای محرم و صفر؛
- بهره‌گیری سازنده از تمام مناسبت‌های دینی، فرادینی، ملی و فراملی، بهویژه عاشورا و اربعین، در جهت برانگیختن مقاومت بر ضد جهانی‌سازی استکبار و نیز ایجاد و تحکیم وحدت هر چه بیشتر در بین تمام ملت، امت، و مستضعفان جهان. چهار راهپیمایی عظیم در روزهای تاسوعا، عاشورا، اربعین و بیست و هشتم صفر سال ۵۷ نقشی بسیار اساسی در به ثمر رسیدن نهضت اسلامی ایران داشت.
- تشکل‌بخشی به شیعیان جهان و تمام گروههای مبارز همسو با آرمان‌های انقلاب اسلامی؛

۱۸۹

- فراغیرسازی ارزش‌های اخلاقی - انسانی، بهویژه ارزش‌های ایثارگری، صبر، سازش‌ناپذیری و مقاومت در برابر مستکبران در جهت مصونیت‌بخشی به نیروهای مبارز رویارویی با ابتدال‌گستری غرب؛
- باورمندی به توان بس عظیم و بی‌بدیل مردم هدایت یافته، در جهت سامان‌دهی یک نهضت و انقلاب و پاسداری از آن؛
- بهره‌گیری سیاسی شایسته از سنگر مساجد و حسینیه‌ها؛
- معرفی اسلام انقلابی، گفتمان مجدّد، یگانگی دیانت و سیاست، و همزمان، آشکارسازی بدعت‌ها و انحراف‌های ناشی از تحجر و انفعال؛
- شناساندن سیاست اسلامی در برابر سیاست سکولار و مادی غربی، با تأکید بر سیره سیاسی معصومان علیهم السلام، حضرت امام خمینی ره و مقام معظم رهبری ره؛
- معرفی نظام سیاسی اسلام، به عنوان نظامی برخوردار از مشروعیت دینی

- (ولایت فقیه) و مقبولیت مردمی (مردم‌سالاری دینی)؛
- توجه بنیادین به مؤلفه آگاهی‌بخشی به مردم و فعال‌سازی احساس مسئولیت در آنها، در جهت حضور یافتن مستمر ایشان در صحنه‌های گوناگون سیاسی - اجتماعی؛
- تأکیدورزی بر ضرورت صورت پذیرفتن هر اقدام بر اساس باورها، ارزش‌ها و آموزه‌های اسلام راستین و پرهیز از هرگونه افراط و تغفیری؛
- بررسی نهضت‌های دویست‌ساله اخیر در جهت شناسایی ضعف‌ها و قوّت‌های آنها؛
- تربیت نیروهای شایسته برای رهبری و مدیریت مقاومت، نهضت و انقلاب، به‌ویژه با تمرکز بر نقش الگویی امام حسین علی‌الله‌اش؛
- آشکارسازی دلایل نابرخورداری نظام‌های مستکبر غرب و دولت‌های وابسته به آنها از مشروعیت و مقبولیت بايسته.

جهان‌شمولی اسلام

بنابر آیات و روایات، اسلام دینی جهان‌شمول است. به نظر می‌رسد این ویژگی اسلام، ناشی از جنبه‌های ذیل است:

قانون سازگار با فطرت انسان (انسان‌گرایی واقعی، نه اومانیسم انسانیت‌کش)؛
 کتاب، سنت، عقلانیت، عدالت (نفی هرگونه تبعیض و ستم)؛
 آموزه‌های مناسب و کامل در جهت استقرار مساوات، برابری، امنیت، پیشرفت و حداکثر رضایت عمومی؛
 باور به معنویت، جهان غیب، و امدادهای خداوند؛

اتکال صرف به خدای تعالی و نادیده‌انگاری تمام قدرت‌های انسانیت‌ستیز در مسیر مقاومت و مبارزه؛

توجه به اصل بسیار مهم ناممکن بودن جلوگیری از پیدایش بدعت‌ها و انحراف‌ها در دین و فرهنگ جامعه، بدون در اختیار داشتن حکومتی اسلامی و نیرومند (باور به اصل حیاتی ولایت فقیه در عصر غیبت)؛

برخورداری از مناسب‌ترین الگوی مشروعیت‌بخشی، مقبولیت‌آفرینی و حماسه‌سازی (الگوی حماسه حسینی)؛

تأسی به حماسه حسینی بود که به حزب الله لبنان چنان توانی بخشید که توانست اسرائیل را پس از ۲۲ سال اشغال‌گری، چنان مفتضحانه از سرزمهین لبنان اخراج نماید و نیز در جنگ ۳۳ روزه چنان ضربه سنگین و فراموش‌نشدنی بر توان نظامی اسرائیل وارد نماید.

پس از آن دو مورد رسوای، ارتش اسرائیل که زمانی خود و حامیانش آن را کاملاً شکست‌ناپذیر معرفی می‌کردند، به رغم به کارگیری تمام درس‌های تجربه جنگ ۳۳ روزه، در جنگ غزه تنها ۲۲ روز توانست سرخختی نشان دهد.

ظرفیت فراگیرسازی فرهنگ اسلامی- انسانی، عدالت‌خواهی و دیگر آرمان‌ها و فضائل فطری به ودیعت نهاده شده در سرشت همه انسان‌ها:

استقلال‌خواهی، معنویت طلبی، بازگشت به اسلام ناب (ضد امریکایی)، از یک سو قوی‌ترین سلاح در دست آزادگان جهان است که می‌توانند با استفاده بهینه از آن، سلطه استکباری را سراسر به زانو درآورند و از دیگر سو سترگ‌ترین موانع در برابر مستکبران غرب است.

به عنوان نمونه انقلاب اسلامی با آگاهی‌بخشی به مسلمانان و بیدارسازی

و جدان ملت‌ها، در جهت برانگیختن احساس مسئولیت درباره سرنوشت خویش، حمایت از مقدسات دینی، عزت نفس، اصول‌گرایی، پیگیری مطالبات سیاسی، انقلاب‌خواهی، آرمان‌گرایی، و مشارکت فعال در صحنه سیاسی بین‌الملل، توانست پیوندی چنان مستحکم بین توده‌های عظیم ملت‌ها، در اقصی نقاط عالم پدید آورد که دیگر نه شیطان بزرگ (امریکا) می‌تواند غلطی کند، نه شیطان‌های کوچک دست چندم عالم.

- اهتمام ویژه به پاسداشت فرهنگ اسلامی و تقویت و ارتقای هویت فرهنگی و همبستگی اسلامی: رهبر معظم انقلاب اسلامی، زعیم معنوی و سیاسی، و محور وحدت و انسجام اجتماعی بخشی عظیم از امت اسلام، فرهنگ را اساس هویت و خاستگاه عمده تحولات مثبت یا منفی هر جامعه قلمداد می‌کند (ر.ک: پایگاه اینترنتی رهبر معظم انقلاب اسلامی، دیدار رهبر معظم انقلاب اسلامی با رئیس و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۸۳/۱۰/۰۸). ایشان همچنین بر رویارویی خردورزانه با مقوله فرهنگ و پرهیز از افراط و تفریط، و توجه کافی به ظرفات‌های این مقوله تأکید می‌ورزند (ر.ک: پایگاه اینترنتی رهبر معظم انقلاب اسلامی، دیدار رهبر معظم انقلاب اسلامی با رئیس و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۸۲/۱۰/۲۳). ایشان بر لزوم انطباق مواد درسی رشته‌های حقوق، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و حتی ادبیات و تاریخ، با معارف اسلام تأکید می‌ورزند (ر.ک: همان، دیدار رهبر معظم انقلاب اسلامی با رئیس و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۷۲/۰۹/۲۹).

پیروزی نهایی نهضت جهانی اسلام

گفتمان انقلاب اسلامی، حاکمیت توحید و تمام ارزش‌های الهی – انسانی است؛ از همین رو انقلاب اسلامی همه ملت‌های آزاده جهان را به عدالت‌خواهی، ستم‌ستیزی، و پیوستن به صفوف جنگ فقر بر ضد غنا دعوت می‌نماید.

این گفتمان بر اساس باور به وعده‌های قطعی قرآن، و پیروزی نهایی اراده ملت‌های مستضعف، که همان اراده خداوند است، بر این باور است که مستضعفان به رغم نابرخورداری از برخی امکانات غارتگران جهان، سرانجام، به‌یقین بر آنها پیروز خواهند شد.

یکی از نمونه‌های غلبهٔ گروهی اندک بر نیروهای مقتدر و متحد مستکبران جهان، اخراج پنج قدرت بزرگ جهان توسط نیروهای حزب الله لبنان است. در پی حملهٔ گسترده اسرائیل به خاک لبنان (در سال ۱۳۵۶) و اشغال بخش‌هایی از بیروت؛ امریکا، انگلیس، فرانسه و ایتالیا در لبنان نیرو پیاده کردند و در آنجا پایگاه‌هایی برای خود پدید آوردند؛ ولی حزب الله در پی یک رشته عملیات استشهادی (در سال ۱۳۶۱)، ابرقدرت‌ها را به فرار از سرزمین لبنان ناگزیر ساخت.

آرزو داریم زمینه‌های ظهور منجی عالم، با اراده شکست‌ناپذیر مستضعفان فراهم شود، و امیدوار پیروزی نهایی مستضعفان به رهبری مهدی موعود علیه السلام هستیم.

منابع و مأخذ

۱. قرآن کریم
۲. لاریجانی، محمد جواد؛ ۱۳۸۱، توکلی، احمد؛ محمدی، منوچهر، بررسی پدیده جهانی شدن، مجله‌ی معرفت، شماره ۵۳، قم.
۳. ولایتی، علی‌اکبر ، ۸۸/۶/۲۶، ایده روز قدس بزرگ‌ترین ضربه به تفکر صهیونیستی بود، روزنامه‌ی جام جم.
۴. خمینی، روح الله، صحیفه نور، تهران: انتشارات وزارت ارشاد، ج ۲۱، ۲۲.